

PASSFR.EU

A Digital Learning Platform for Generation Z:
Passport to IFRS®

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

A Digital Learning Platform for Generation Z: Passport to IFRS®

ATVEJO ANALIZĖ - TFAS® 3 Verslo jungimai

Funded by the Erasmus+ Program of the European Union. However, European Commission and Turkish National Agency cannot be held responsible for any use which may be made of the information contained therein.

© Copyright 2021, Istanbul University

ATVEJO ANALIZĖ – 3-iasis TFAS „Verslo jungimai“

Ivadas

Verslo jungimai vyksta dėl įvairių priežasčių, įskaitant verslui reikalingus išteklius, gamybos procesus ar žmogiškąjį kapitalą. Pirmiausia reikia nustatyti, ar sutartis gali būti laikoma verslo jungimu. Antra, reikia nustatyti, ar turėtų būti taikomas 3-iasis TFAS ir ar verslo jungimo sandoris patenka į 3-iojo TFAS taikymo sritį.

Šios atvejo analizės tikslas – supažindinti studentus su verslo jungimo sprendimo problemomis ir jų poveikiu finansinėms ataskaitoms. Taigi šioje atvejo analizėje pristatomi šie klausimai:

- Kaip nustatyti skirtumą tarp turto pirkimo ir verslo jungimo atvejų?
- Kodėl svarbu identifikuoti įsigijusįjį ūkio subjektą ir įsigijimo datą?
- Kaip vertinti įsigytą turtą ir įsipareigojimus, kokį poveikį tai turės įsigijusiojo ūkio subjekto finansinėms ataskaitoms?

Atvejo informacija

Įmonė „Delicious Food“ (toliau – „DF“) gamina šaldytus maisto produktus, kurie atitinka aukštus maistingumo standartus ir naudoja tik aukščiausios kokybės ingredientus. Pagrindinį įmonės „DF“ produktų asortimentą sudaro dienos pietų patiekalai (pvz., mėsos kukuliai, sriubos ir kt.). Įmonė „DF“ nusprendė išplėsti asortimentą ir įtraukti egzotiškus patiekalus, pavyzdžiui, šaldytą moliuskų troškinį, aštuonkojus ir kt. Dėl to, su įmone „Queen's Sea Food“ (toliau – „QSF“), buvo susitarta dėl verslo jungimo, perimant visą jos valdomą įrangą ir verslo modelį.

20x0 m. gruodžio 31 d. įmonė „DF“ įsigyja visą įmonės „QSF“ turtą ir įsipareigojimus, išleisdama 40 000 vnt. įmonės „DF“ akcijų. Iki šio susitarimo įmonė „DF“ turėjo 160 000 vnt. akcijų, o po sandorio ji iš viso turės 200 000 vnt. akcijų. Pagal susitarimą 20 % akcijų priklausys įmonei „QSF“. Toliau pateiktame pavyzdyje pateikiami abiejų įmonių balansai:

Straipsniai	Įmonė „DF“ 20x0 m. gruodžio 31 d., PV*	Įmonė „QSF“ 20x0 m. gruodžio 31 d., PV
Pinigai	1 000 000	50 000
Gautinos sumos	2 000 000	150 000
Atsargos	200 000	50 000
Žemė	1 000 000	300 000
Pastatai ir įranga	3 000 000	500 000
Sukauptas nusidėvėjimas	(1 200 000)	(150 000)
IŠ VISO TURTO:	6 000 000	900 000
Ilgalaikiai įsipareigojimai	1 000 000	100 000
Trumpalaikiai įsipareigojimai	400 000	-
Nuosavas kapitalas (akcijos)	2 600 000	200 000
Pelnas (nuostoliai)	2 000 000	600 000
BENDRAS NUOSAVAS KAPITALAS IR TURTAS	6 000 000	900 000

* PV – piniginiai vienetai.

Įsigydama verslą, įmonė „DF“ įvertino iš įmonės „QSF“ įsigyto turto ir prisiimtų įsipareigojimų tikrąją vertę. Žemiau pateikiama apskaičiuota tikroji vertė:

Straipsnis	Tikroji vertė 20x0 m. gruodžio 31 d., PV
Pinigai	50 000
Gautinos sumos	150 000
Atsargos	50 000
Žemė	400 000
Pastatai ir įranga	550 000
Ilgalaikiai įsipareigojimai	(100 000)
IŠ VISO TURTO:	1 100 000

Atsižvelgiant į tai, kad įmonės „DF“ akcijų rinkos vertė yra 30 PV, bendra naujų akcijų įsigijimo kaina yra 1,2 mln. PV (400 000 akcijų x 30 PV).

Klausimai diskusijai

1. Paaiškinkite, ar pateikta situacija gali būti laikoma verslo jungimu. Nurodykite veiksmus, kurių imsis įmonė „DF“, įsigijusi įmonę „QSF“.
2. Įvertinkite įmonės „DF“ prestižą, įsigijus įmonės „QSF“ turtą ir perėmus įsipareigojimus.
3. Nurodykite, ar po verslo jungimo, įsigijus įmonę „QSF“, įmonė „DF“ gaus pelno ar nuostolių?
4. Pateikite įrašą, kuris bus padarytas įsigijusiosios įmonės „DF“ apskaitoje įsigijimo dieną. Parenkite finansinės būklės ataskaitą po verslo jungimo.
5. Pateikite įrašą, kuris bus padarytas įsigytosios įmonės „QSF“ apskaitoje įsigijimo dieną. Parenkite finansinės būklės ataskaitą po verslo jungimo.

ATVEJO ANALIZĖS SPRENDIMAS – 3-iasis TFAS „Verslo jungimai“

Atsižvelgiant į tai, kad įmonė „DF“ neinvestuoja į įmonę „QSF“ ir neperka įmonės „QSF“ turto, pagal pateiktą situaciją įmonė „DF“ įsigijo įmonės „QSF“ turtą ir įsipareigojimus. Todėl šioje atvejo analizėje pateikta situacija bus laikomas verslo jungimu. Verslo jungimo atveju įmonė „DF“ turi: 1) nustatyti įsigijimo datą; 2) įvertinti įsigyjamo turto ir įsipareigojimų tikrąją vertę; 3) užregistruoti įsigytą turtą ir įsipareigojimus; 4) parengti finansines ataskaitas.

Atsižvelgiant į akcijų vertę, perimto turto vertę ir priištus įsipareigojimus, galima įvertinti prestižą ir apskaitoje užregistruoti sandorį. Prestižas vertinamas kaip skirtumas tarp verslo įsigijimo savikainos ir įsigytojo ūkio subjekto grynojo turto tikrosios vertės.

Prestižas = įsigijimo savikaina – įsigytojo ūkio subjekto grynojo turto tikroji vertė

Naujų akcijų įsigijimo kaina – 1,2 mln. PV (400 000 akcijų x 30 PV).

Įsigytojo ūkio subjekto grynojo turto tikroji vertė yra 1,1 mln. PV.

Prestižas = 1 200 000 – 1 100 000 = 100 000 PV

Įsigijusiosios įmonės „DF“ apskaitoje bus padarytas įrašas verslo jungimo datą:

D Pinigai 50 000 PV

D Gautinos sumos 150 000 PV

D Atsargos 50 000 PV

D Žemė 400 000 PV

D Pastatai ir įranga 550 000 PV

D Prestižas 100 000 PV

K Akcijos 1 200 000 PV

K Ilgalaikiai įsipareigojimai 100 000 PV

Tuo tarpu verslą parduodanti įmonė „QSF“ registruos sandorį nurašydama visą savo turtą ir įsipareigojimus, įvesdama naujų akcijų įsigijimą ir pripažindama sandorio pelną. Reikėtų pažymėti, kad po turto ir įsipareigojimų perdavimo vienintelis likęs turtas yra įsigytos akcijos.

Šis sandoris nelaikomas atitinkamų įmonių tarpusavio investicija, nes įmonė „DF“ tiesiogiai įsigyja turtą ir įsipareigojimus, o ne tikslines įmonės akcijas. Įmonė „QSF“ nelaikoma įmonės „DF“ dukterine įmone. Remdamasi šiais faktais, įmonė „QSF“ apskaičiuos pelną ir užregistruos įrašą. Pelnas apskaičiuojamas kaip gauto atlygio (akcijų) ir perduoto turto bei įsipareigojimų vertės skirtumas:

Pelnas = įsigijimo savikaina – grynojo turto balansinė vertė

Naujų akcijų įsigijimo kaina yra 1,2 mln. PV (400 000 akcijų x 30 PV).

Grynojo turto balansinė vertė yra 0,8 mln. PV.

Pelnas = 1 200 000 – 800 000 = 400 000 PV

Įsigyjamos įmonės „QSF“ apskaitoje bus padarytas įrašas verslo jungimo datą:

D Finansinis turtas (akcijos) 1 200 000 PV

D Ilgalaikiai įsipareigojimai 100 000 PV

D Sukauptas nusidėvėjimas 150 000 PV

K Pinigai 50 000 PV

K Gautinos sumos 150 000 PV

K Atsargos 50 000 PV

K Žemė 300 000 PV

K Pastatai ir įranga 500 000 PV

K Pelnas 400 000 PV

Dėl sandorio sudarymo pasikeitė abiejų įmonių finansinės ataskaitos.

Straipsniai	Įmonė „DF“ 20x0 m. gruodžio 31 d., PV			Įmonė „QSF“ 20x0 m. gruodžio 31 d., PV		
	Prieš sandorį	Pokyčiai	Po sandorio	Prieš sandorį	Pokyčiai	Po sandorio
Pinigai	1 000 000	+50 000	1 050 000	50 000	-50 000	
Gautinos sumos	2 000 000	+150 000	2 150 000	150 000	-150 000	
Atsargos	200 000	+50 000	250 000	50 000	-50 000	
Žemė	1 000 000	+400 000	1 400 000	300 000	-300 000	
Pastatai ir įranga	3 000 000	+550 000	3 550 000	500 000	-500 000	
Sukauptas nusidėvėjimas	(1 200 000)		(1 200 000)	(150 000)	+150 000	
Finansinis turtas					+1 200 000	1 200 000
Prestižas		+100 000	100 000			
IŠ VISO TURTO:	6 000 000		7 300 000	900 000		1 200 000
Ilgalaikiai įsipareigojimai	1 000 000	+100 000	1 100 000	100 000	-100 000	
Trumpalaikiai įsipareigojimai	400 000		400 000	-		
Nuosavas kapitalas (akcijos)	2 600 000	+1 200 000	3 800 000	200 000		200 000
Pelnas (nuostoliai)	2 000 000		2 000 000	600 000	+400 000	1 000 000
BENDRAS NUOSAVAS KAPITALAS IR TURTAS	6 000 000		7 300 000	900 000		1 200 000

Priklausomai nuo sandorio pobūdžio, įmonė „QSF“ gali tęsti savo veiklą arba būti likviduota.